

Tiltaksplan Besøksforvaltning Vågan Kommune

Samarbeidsrådet for besøksforvaltning og reiseliv
pr. mai 2021

Tiltaksplan for besøksforvaltning Vågan Kommune

Besøksforvaltning handler i korte trekk om å sikre en god balanse mellom turister og de som besøker oss og trivsel for lokalbefolkning.

Tiltakene i denne planen vil ikke løse alle utfordringer, men de vil løse mange.

Samarbeidsrådet for besøksforvaltning og reiseliv er av den oppfatning at tiltaksplanen må sees på som et dynamisk dokument som man ikke blir «ferdig» med, men at den fungerer som en veiviser med tanke på god framdrift i arbeidet med besøksforvaltning og at tiltakene jevnlig evalueres og justeres. Derfor har vi i tiltaksplanen fremhevet tiltak vi mener det kan være mulig å gjennomføre allerede i 2021.

Mandat

I budsjettet for 2020 ble det gjort følgende vedtak: *«Vågan kommune vil bygge flere offentlige toalett (servicehus) og søppelkasser ved utfartssteder og trafikk-knutepunkt, i samsvar med behov. Dette gjelder også tilrettelegging og skilting ved populære offentlige bade- og tursteder også med tanke på universell utforming. Kommunestyret ber kommunedirektør og Samarbeidsrådet for besøksforvaltning utarbeide en tiltaksplan»*. Kommunestyret vedtok i oktober 2020 i tillegg at kommunalt råd for funksjonshemmede involveres i arbeidet med tiltaksplanen.

Ved behandling av kommunens planstrategi ble det i 2020 vedtatt at det skal utarbeides en *«Strategisk plan for reiseliv og besøksforvaltning»*. Målet med planen er blant annet å utarbeide en helhetlig temaplan for besøksforvaltning med turruteplan (plan for friluftslivets ferdselsårer) inkludert. Ambisjonen er at planen skal påbegynnes i 2021 og være ferdig i 2022. Tiltaksplanen her vil være en del av grunnlaget for dette arbeid og muliggjør nødvendige prioriteringer i påvente av en helhetlig plan.

Oversikt over viktige føringer og overordnede premiss i samarbeidsrådets arbeid med besøksforvaltning og tiltaksplan:

Globalt nivå:

- **FN's 17 bærekraftsmål**
- **UNWTO - Worl Tourism Organization** - et spesialorgan innen FN-paraplyen. Organisasjonen har på bakgrunn av bærekraftsmålene utviklet 10 prinsipper for et bærekraftig reiseliv, det er disse prinsippene «Merket for bærekraftig reisemål» er tuftet på

10 prinsipper for et bærekraftig reiseliv (UNWTO)

Nasjonalt nivå

- **Mot et bærekraftig reiseliv - Vegkart for reiselivet i Norge** Dette er en visjon for et bærekraftig reiseliv i 2030 og 2050 utarbeidet av alle nasjonale bransjeorganisasjoner.
<https://www.nhoreiseliv.no/contentassets/b8ac6752ac3f463ebcc8ebb357121b07/veikart-barekraft.pdf>
- **Merket for Bærekraftig reisemål** er et verktøy og sertifiseringsordning for reisemål som ønsker å jobbe langsiktig og fokusert med bærekraft i reiselivet.
<https://business.visitnorway.com/no/verktoy/merket-for-barekraftig-reisemal/om-merkeordningen/>
- **«Reiselivsmeldingen»** - Stortingsmelding nr 19 (2016 – 2017) «Opplev Norge, unikt og eventyrlig» <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-19-20162017/id2543824/?ch=1>
- **Nasjonal Reiselivsstrategi** – lagt fram 6.mai 2021
<https://business.visitnorway.com/no/strategi-for-norsk-reiseliv/>

Regionalt nivå - fylket

- **Pilotprosjekt Besøksforvaltning** – prosjekt initiert av Nordland Fylkeskommune, tre pilotregioner (Lofoten, Vega og Svartisen) Nordland fylkeskommunes pilotprosjekt for besøksforvaltning startet opp i 2018. «Målet med satsingen er å etablere et helhetlig system for besøksforvaltning der et slikt system må koble sammen ulike aktører for å få til en helhetlig tilrettelegging. Reiselivsnæringen, offentlige, private og frivillig sektor må sammen få til løsninger som sikrer en bærekraftig utvikling av reiselivet i Nordland.»

Hvordan kan vi bruke reiselivet til å skape det samfunnet vi vil ha?

Hvordan påvirker reiselivet oss som fastboende?

Hvilke type besøkende og reiseliv ønsker vi egentlig?

Hvordan kan kommunene bruke planverket for å legge til rette for opplevelsesbasert reiseliv?

-Hvordan integreres besøksforvaltning som en del av samfunnsplanleggingen?

Dette var noen av spørsmålene man håpet at deltakende pilotkommuner i prosjektet kunne bli inspirert til å lage planer om.

Opprettelsen av Vågan Kommunes *Samarbeidsråd for besøksforvaltning og reiseliv* kan man godt si er et konkret resultat av dette prosjektet. Besøksforvaltning er nå også integrert i kommuneplanens samfunnsdel og i planstrategi.

Mer her: <https://www.nfk.no/besoksforvaltning/>

Regionalt nivå – Lofoten

- **Merket for Bærekraftig Reisemål**

Høsten 2020 fikk Lofoten tildelt Merket for Bærekraftig Reisemål etter å ha levert og fått bestått sin besvarelse av indikatorer i Standard for Bærekraftig Reisemål, en merkeordning som administreres av Innovasjon Norge. Destination Lofoten (DL) startet allerede i 2017 prosessen med å kvalifisere Lofoten for merket. Vågan, Vestvågøy, Flakstad, Moskenes og Røst kommune ga, som medlemmer av DL, sin tilslutning til «Handlingsplan for bærekraftig reisemål Lofoten» gjennom kommunestyrevedtak i 2018. Bærekraftig reiseliv kan defineres som et Reiseliv som utvikles på en slik måte og i en slik skala at aktiviteten kan opprettholdes over tid uten å skade miljøet (både fysisk og kulturelt) den eksisterer innenfor, og samtidig være lønnsom. Å være et bærekraftig reisemål innebærer at både destinasjonsselskap, næringsaktører og kommuner jobbe systematisk ut fra de 10 prinsippene for bærekraftig reiseliv som er utarbeidet av World Tourism Organization. Lofoten må vise positiv utvikling på kriteriene og indikatorene for å bli merket etter 3 år. Det skal også leveres en årlig bærekraftsrapport på arbeidet som gjennomføres opp mot bærekraft på destinasjonen.

Mer her <https://lofoten.info/baerekraftig>

**BÆREKRAFTIG
REISEMÅL**
LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

- **Jakten på Lofoten.** «Med Jakten på Lofoten skal vi reise gjennom hele Lofoten for å møte dagens innbyggere og la dem fortelle og definere de egenskaper, fordeler og verdier som er unike for regionen; det som gjør Lofoten til et godt bosted.» Prosjekteier var Destination Lofoten, og kunnskapsinnhenting var gjennomført av SALT med dybdeintervjuer og innbyggerundersøkelser. Målet var å fortelle hva som gjør Lofoten til et attraktivt bosted og samtidig bidra til å gjøre dagens innbyggere mer bevisst på regionens kvaliteter og skape felles identitet, samhold og stolte lofotværing. En betydelig del av undersøkelsen omhandler også spørsmål og

utfordringer knyttet til besøksforvaltning – hvordan lokalbefolkning og turister kan finne en god sameksistens. Prosjektrapporten er presentert, blant annet gjennom magasinet «Vi er Lofoten» som også er utgangspunkt for å bygge videre på stedsmerkevaren Lofoten.

<https://img.digby.no/projects/1-Vi-Er-Lofoten-Magasin.pdf>

- **Lofoten Friluftsråd**

Friluftsrådet er eid av de 6 kommuner i Lofoten og jobber med friluftssaker på tvers av kommunegrensene. Det startet som et pilotprosjekt i 2013 men ble opprettet permanent fra 2017. Friluftsrådet skal i samarbeid med medlemskommunene, andre offentlige myndigheter og frivillige organisasjoner arbeide for at flere mennesker, i alle livsfaser og med ulike fysiske forutsetninger, benytter naturen i sunn aktivitet til alle årstider ved å legge forholdene til rette for fysisk aktivitet – med spesielt fokus på barn og unge. Friluftsrådet skal også øke forståelsen for friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av allsidig og miljøvennlig friluftsliv. Friluftsrådet skal sikre og utvikle regionens friluftsmuligheter. Friluftsrådet skal bidra til å samordne innsatsen fra ulike aktører, og i egen regi utføre prosjekttrettede oppgaver. Friluftsrådet arrangerer mange ulike aktiviteter og rådet har også utarbeidet *Lofotvettreglene* – om hvordan man bør oppføre seg i naturen i Lofoten.

Mer her: <https://www.lofotenfriluft.no>

- **De grønne øyene**

Lofoten – De grønne øyene 2030 er et program frem mot 2030 hvor man skal jobbe for å nå FN's klimamål og samtidig grønn vekst. Lofotrådet, Lofotkraft og Destination Lofoten er partnere.

Dette er en stor satsing der målet er at Lofoten skal være helt fremst i løypa i å sette FN's bærekraftsmål ut i praksis og nå klimamålene gjennom bærekraftig verdiskaping. Visjonen er at «Framtidens Lofoten drives på fornybar energi. Det er attraktivt å bo her, vi har et bærekraftig reiseliv og livskraftig næringsliv. Vi vil bidra til å nå FN's klimamål.» er visjonen for De grønne øyene.

Mer her: <https://degronneoyene.no/>

- **Regional friluftsforskrift:**

I Lofoten har vi i 2020 som første region vedtatt en regional friluftsforskrift, der vi har benyttet oss av muligheten i eksisterende friluftsliv, hvor kommuner kan gå sammen om å utarbeide en regional friluftsforskrift med presiseringer og skjerping av allemannsretten (og allemannsplikten) Hvilke områder som skal omfattes av bestemmelser i den regionale friluftsforskriften kan revideres hvert år. For Vågan kommune gjelder dette for de statlig sikrede friluftsområdene på Kalle og Rørvika,

badeplassene ved lille Kongsvann samt friområdet og badestranda ved innkjøringa til Svolvær - på folkemunne kalt «Under Fjell». Der er i første rekke foreslått begrensning av tillatelse til telt/camp og overnatting i bobil og campingbil, men forskriften åpner også for andre typer reguleringer. Selve forskriften har vært ute på høring og skal endelig vedtas våren 2021

Mer her: <http://www.lofotenfriluft.no/arbeidsomrader/friluftsforskrift>

- **Destinasjon Lofoten**

Destination Lofoten AS (DL) er destinasjonsselskapet for Lofoten og ble stiftet i 1992. DL skal være en toneangivende aktør innen bærekraftig reisemålsutvikling, og har gjennom strategiendring rustet organisasjonen for å jobbe helhetlig i fremtiden. DL forvalter merket Bærekraftig reisemål for Lofoten og har ansvaret for rapportering, videreutvikling og resertifisering. Virksomhetsområdene for selskapet defineres som «samhandling», «endring» og «kommunikasjon», og organisasjonen modelleres deretter.

DL er samarbeidspartner, verktøy og leverandør av fellesgodetjenester og vertskapstjenester for kommunene og medlemmene, og eier og drifter blant annet den offisielle reiselivssiden for Lofoten.

DL skal gjennom sine virksomhetsområder bidra til å løse utfordringer for reiselivsaktørene slik at tiltakene gir positiv avkastning og reduserer ulempene for Lofotens reiseliv, lokalsamfunn og innbyggere. Virksomheten skal drives i tett samhandling med en bred destinasjonsledelse der relevante interessenter er representert.

Mer her: <https://lofoten.info/visitlofoten>
<https://lofoten.info/bransje>
<https://lofoten.info/baerekraftig>

- **Lofotstien**

Lofotstien er et prosjekt med mål om en gjennomgående ferdselsåre gjennom fastlands-Lofoten bestående av kyststier og fjelltraseer. Lofotstien tar vare på verdens vakreste øyrike på en bærekraftig måte med å bruke noe som har eksistert tidligere. Lofotstien ivaretar og tilrettelegger for historiske og kulturelle verdier gjennom benytte eldre ferdselsårer fra vikingtida og fiskerstier, gjennom å knytte sammen viktige knutepunkt og bindeledd som fiskevær, utsiktspunkter og naturopplevelser. Prosjektet er forankret i Lofotrådet. Sherpatrappene på Reinebringen og til Djevelporten / Fløya er en del av dette prosjektet.

Kommunalt nivå – Vågan Kommune

- **Besøksforvaltning i kommuneplanens samfunnsdel**

Vågan kommune har i Kommuneplanens samfunnsdel (vedtatt juni 2020) satt seg klare mål om aktiv besøksforvaltning i egen kommune og som del av Lofoten. Det er utarbeidet strategier for videre arbeid i samarbeid mellom den politiske ledelsen og

administrasjonen, som staker ut kursen for kommunens besøksforvaltning videre. Langsiktig planlegging, nødvendig tilrettelegging, og fokus på lokal verdiskaping er viktig.

I planarbeidet har kommunen gjennomført innbyggerverksteder for å få innspill fra alle som bor i kommunen, blant annet om turisme og reiseliv. Kommunen har samarbeidet med SALT og Destination Lofoten om kunnskapsdeling i dette arbeidet. (*Jakten på Lofoten*). Innbyggerne i Vågan er jevnt over godt fornøyd med hvordan turismen har bidratt til næringsutvikling og lokale arbeidsplasser, og framvekst av et stort og mangfoldig service- og kulturtilbud. Turismen skaper et positivt omdømme for kommunen, og bidrar til lokal stolthet over eget sted, samt mange spennende møter med ulike kulturer. Innbyggernes mer negative erfaringer med turismen har i stor grad handlet om et behov for større tilrettelegging av servicefasiliteter og en mer tydelig forvaltning av naturen der de besøkende ferdes.

<https://vagan.kommune.no/f/p1/i28e8ef39-2139-4bc8-9620-8bd7ed014583/vagan-kommune-kommuneplanens-samfunnsdel-2020-2032-vedtatt-kst-065-20.pdf>

- **Folkehelseplan**

Mange av målene og tiltakene i kommunens folkehelseplan er like eller tangerer målene for god besøksforvaltning. All tilrettelegging for besøkende kommer også lokalbefolkninga til gode. Folkehelseplanen omhandler også betydningen av universell utforming og det understrekes «Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig. Publikumsrettede virksomheter (rettet mot allmenheten) plikter å ha universell utforming og arbeide aktivt for universell utforming.»

<https://vagan.kommune.no/f/p1/i29e480de-8eb8-4b45-948e-3e33f89b6eaf/folkehelseplan-vagan-2017-2022.pdf>

- **Samarbeidsråd besøksforvaltning og reiseliv**

Vågan Kommune har i 2020 etablert et *Samarbeidsråd for besøksforvaltning og reiseliv* (vedtak i Formannskapet november 2019). Rådet består av representanter fra formannskapet og MPN, kommunens administrasjon, Destinasjon Lofoten, Lofoten Friluftsråd, Vågan Næringsforening, prosjektleder for fylkeskommunens besøksforvaltningsprosjekt og prosjektleder for Bærekraftig reisemål, samt representanter fra reiselivsnæringen. Målet er å sikre best mulig samhandling slik at man kan finne gode løsninger for besøksforvaltning og ha en god framdrift i arbeidet med besøksforvaltning

Noen pågående prosjekt

- **Servicebygg**

Det er bygget ut toalett og servicebygg ved de populære friluftsområdene Kalle, Rørvika og «Under Fjell» i Svolvær. Anlegg ved friluftsområdet Børvågen er under oppføring, det samme er en permanent toalettløsning ved oppstigningen til Djeveltrappa / Fløya. Det er satt av 1 million i investeringsbudsjett til servicebygg for

stranda Under Fjell (model «Kalle») inkludert atkomst fra parkering til stranda med tanke på universell utforming.

Fjellturen fra Rangeldalen over Matmora er blitt meget populær, det samme er surfing på Delp. Denne betydelige aktiviteten byr på utfordringer knyttet til parkering og toalettfasiliteter, og det krever videre tilrettelegging for å sikre en god opplevelse for fastboende og turister. For det siste har Vågan Kommune vedtatt i desember 2020 at det startes en dialog med grunneierne på Delp med tanke på en videre tilrettelegging av området med servicebygg og parkering som ivaretar utfordringer som de overnevnte aktiviteter medfører.

- **Renere, Penere og velstelt Vågan**

Kommunestyret har i budsjettet for 2021 vedtatt at det utarbeides en kvalitetsbeskrivelse for drift og vedlikehold av kommunale parker og offentlige fellesområder. Målet er at det skal være rent, velstelt og forskjønnet med blomster og beplantning, og at dette ikke skal være tilfeldigheter. Dette er også et viktig tiltak knyttet til besøksforvaltning. I vedtaket er kommunedirektøren bedt om å finne gode løsninger for hvordan dette ivaretas, at der er klare ansvarsforhold og en god samhandling mellom Teknisk drift og Vågan Eiendom som utfører ulike deler av disse driftsoppgavene.

- **Djevelporten / Fløya**

Her har frivillige organisert gjennom «Djevelportens Forening» og gjort et stort dugnadsarbeid i samarbeid med Vågan Kommune. Det er satt av 1,8 millioner i kommunens investeringsbudsjett for 2021 til ferdigstilling av sti og sherpatrapp.

- **Skilting av turer med utgangspunkt Svolvær Torg**

Det er laget en skiltplan for Svolvær med turmål Linken, Djeveltrappa/Fløya og molen, jf. Vedtak i FSK 053/20.

- **Rørvika**

Her var det stor slitasje på stiene og fester til brua over bekken var i ferd med å vaskes ut. Friluftsrådet søkte våren 2020 sammen med Vågan Kommune miljødirektoratet om tilskudd til utbedringer i området. Dette arbeidet er mer eller mindre ferdigstilt våren 2021.

- **Hengebru over Svolværvannet**

Storm og uvær ødela brua vinteren 2021. En god dialog mellom Vågan Kommune, Lofotkraft og frivillige, samt innsamling av midler gjør at brua kan repareres raskt.

Tilgjengelighet for alle

Tilgjengelighet er en viktig dimensjon ved bærekraftige lokalsamfunn og bærekraftig reisemålsutvikling. Et mer tilgjengelig reiseliv, flere tilgjengelige opplevelser og bedre informasjon om tilgjengelighet kan både gi et større tilfang av gjester og økt livskvalitet og bolyst for lokalbefolkningen. Eksempler på målgrupper kan være seniorer, mennesker med nedsatte funksjonsevner og familier med små barn. Nordlandsforskning er prosjektleder for et stort forskningsprosjekt «ACCESSTOUR» som er finansiert av Norges forskningsråd. Destination Lofoten er partner i prosjektet som har som mål å bidra til å øke tilgjengeligheten og verdiskapingen for både reiselivsnæringen, besøkende og for lokalbefolkning med ulike funksjonsevner. Prosjektet skal utvikle og teste verktøy for å kartlegge og evaluere tilgjengelighet på destinasjoner og i virksomheter, samt utforske og teste hvordan teknologi kan bidra til økt tilgjengelighet. Destination Lofoten vil, i samarbeid med Nordlandsforskning og Norsk turistutvikling kartlegge behov for, samt utarbeide informasjon om, tilgjengelighet til gjester og lokalbefolkning med ulike funksjonsnedsettelse.

Arbeidet med tiltaksplan

Prioritering av tiltak skal følge opp overordnede premisser i den nevnte Kommuneplanens samfunnsdel - folkehelse og bærekraftig utvikling. Vågan kommune ønsker at alle innbyggerne i kommunen skal oppleve god helse og livskvalitet gjennom sine liv her i kommunen. Planen har et mål om «Aktiv besøksforvaltning i egen kommune og som del av regionen, der lokale naturressurser og lokalbefolkningens behov ivaretas».

Ved prioritering av tiltak legges det til grunn at det skal gjøres tiltak der hvor slitasjen på naturen er stor, og der bruken er så stor at det oppstår fortrengning av lokale interesser. Videre er ambisjonen at tiltakene skal ha positiv virkning for folkehelsen og i størst mulig grad være tilgjengelige for alle. Tiltakene ses i sammenheng med regional friluftsforskrift, hvor det foreslås å begrense telting i områder som er brukt til telting i så stor grad at dagsbesøkende fått alt for lite plass. Tilrettelegging og kanalisering av ferdsel skal også vurderes med hensyn til næringsutvikling. Det er ønskelig at tiltak skal bygge opp under eksisterende infrastruktur, næringsliv og bosettingsmønster. På så måte skal prioriteringen av tiltak møte samfunnsplanens mål om:

- *Utvikle helsefremmende bomiljø i hele kommunen som fremmer livskvalitet og helse gjennom tilgjengelighet til fri natur, grøntområder, og gode sosiale møteplasser*
- *Videreføre god næringsvariasjon, også innen kystnæringene, for å fremme robust utvikling*

Samarbeidsrådet har i løpet av høsten 2020 gjennomført medvirkningsmøter hvor innbyggerforeningene og andre lokale interesser i kommunen var invitert. Det ble avholdt et møte på Straumanstua og et møte på Laupstad skole. Videre ble det avholdt et møte med inviterte reiselivsaktører på Rådhuset i Svolvær.

Kartlegging og oversikt – matrise

Med bakgrunn i innspill fra møtene over og drøftinger i Samarbeidsrådet for besøksforvaltning har vi utarbeidet en matrise der vi har forsøkt å synliggjøre status på enkelte steder, behov og mulige tiltak for tur og naturområder. Områdene er sortert geografisk og matrisen danner grunnlaget for tiltaksplanen og er ligger vedlagt. (Merk: listen

over turmål, stier og utfartssteder er selvsagt ikke komplett, men det gir en grunnleggende oversikt og burde være et godt utgangspunkt for arbeidet med stiplan og temaplan for besøksforvaltning når dette arbeidet igangsettes.)

Forslag til tiltak:

Følgende (mindre kostnadskrevende) tiltak foreslås gjennomført 2021:

- 1. Ekstra fokus på Henningsvær (pressområde) , parkering Engøya, Solvarden, renhold og støy.**
- 2. Bålplasser:** Rørvika (bortre strand), Kalle (to – nært teltplass) og Kuba. Designet som møteplass slik at de kan brukes av flere grupper/familier samtidig. (Friluftsrådet) Dette for å hindre slitasje på terreng.
- 3. Generelt skilt med Lofotvettregler og QR-kode til informasjon (til Destinasjon Lofotens sider):** Generelt skilt med QR- Informasjon om servicefasiliteter, parkering samt Lofotvett-regler og nødplakat for å sette opp ved utfartsparkering og turmål i hele kommunen og de ulike nærbutikkene, og f.eks. på utfartssteder, Hovstranda, Vinjestranda, Straumanstua, Kleppstadheia, Brenna, Rørvikstranda, Rørviksskaret, Storvågan, Geitgallien, Rangeldalen, Delp, Trollskarholmen, Skrova, Digermulen / Årstein. QR-koder leder til oppdatert informasjon via Destinasjon Lofoten. Informasjonen skal legge til rette for universell utforming.
- 4. Veien fra Torget i Svolvær til Kuba og Moloen:** Noe tilrettelegging (og rydding?), deriblant noe fasing av kantstein / fortau med tanke på universell utforming, hvileplasser.
- 5. Tilrettelegging «Under Fjell»:** Atkomst fra parkeringsplass til stranda utbedres med tanke på universell utforming. Tiltak / tillatelse må avklares mht. tiltaksforbud strandsone etc.
- 6. Besøksforvaltning - evaluering sesong:** Friluftsområder vil oppleve varierende bruk i tråd med markedstrender, klimatiske forhold og samlet besøksvolum. I tillegg er det lokale initiativ som kan bidra til økt ferdsel, f.eks. 10 på topp og lignende initiativ. Med dette som bakgrunn vil samarbeidsrådet gjennomføre to årlig evalueringsmøter med næringsdrivende, frivillige, grunneiere, Destination Lofoten og Friluftsrådet i etterkant av vintersesong (møte i mai mnd.) og sommersesongen (møte i okt. -nov.) Hensikten med disse møtene er å sammenfatte brukererfaringer gjennom sesongen, og fremme forslag om tiltak med sikte på å redusere belastning / interessekonflikter, f.eks. redusert markedsføring av området (ansvarlig markedsføring), styrket tilrettelegging, behov for snørydding på rasteplasser mm.

Noen andre mindre kostnadskrevende tiltak (fra vedlagte matrise):

- Søke å etablere en avtale med Esso for toalettløsning for Linken / Tjeldbergtinden.
- Glomtind – behov for noe utbedring og merking av sti
- Undersøke muligheten for å etablere toalettløsning Kabelvågmarka, eventuelt i samarbeid med kraftstasjon/skytterlag
- Skilting av turstier / turmål etter kriterier i mal for skilting (Friluftsrådet)
- Parkering Linken /Tjeldbergtiden – det mulighet for å legge til rette for betalingsparkering (app) i parkeringsområdet utenfor Teknisk Drift / Vågan Eiendom utenom arbeidstid?
- Svolvevannet / Sommertjønnna – søke å løse utfordringer knyttet parkeringskapasitet
- Utsiktspunktet på Linken - rydding av skog.

Tiltak med større investeringer knyttet til fysisk infrastruktur:

Dette er større prosjekt som må videreutvikles, forankres, prosjekteres og søkt finansiert, også gjennom ekstern finansiering. Tiltak merket i blått er spesielt aktuelle med tanke på universell utforming.

Vi har valgt å anbefale at følgende fem prosjekt prioriteres. Øvrige tiltak er i uprioritert rekkefølge hentet fra vedlagte matrise

1. Djeveltrappa/Fløya – permanent servicebygg (påbegynt)
2. Delp – permanent servicebygg og parkeringsløsning (påbegynt, ikke finansiert)
3. Knytte asfaltert vei i Kabelvågmarka sammen med gapahuk ved Prestvatnet,

Følgende tiltak er viktig tilrettelegging, men er satt opp i vilkårlig rekkefølge:

- Tjeldbergtind, utbedring av sti
- Geitgallien – parkering og toalettløsning, samarbeid med grunneier
- Trafikksikker adkomst Stranda Under Fjell. – Behov for planavklaring, detaljprosjektering for forlengning av gang-/sykkelsti mot øst og vest eller en løsning der det bygge «sti» på ytterside av autovern med tanke på tilgjengelighet / universell utforming.
- Pilan – parkering /toalett vinterstid
- Hoven, behov for utbedring av sti
- Festvågtind – utbedring med tanke på sikkerhet
- Tilrettelegging for funksjonshindrede med baderampe eller tilsvarende på Kalle i tilknytning til etablert servicebygg, detaljprosjektering og utførende.
- Renovering stiprosjektet «Raet», Gimsøya
- Stiprosjekt rundt yttersiden av Svinøya
- Tilrettelegge utsiktspunktet på Linken.

Tiltakene må vurderes i arbeidet med temaplan besøksforvaltning

Noen viktige tiltak som ikke er knyttet direkte til fysisk infrastruktur

- Utvikle et årshjul knyttet til besøksforvaltning (samarbeidsråd, destinasjon Lofoten)
- Avklare ansvar for innholdsproduksjon knyttet QR-koder for å tilgjengeliggjøre informasjon i tettsted og grender. NB vesentlig at informasjonen her må være kvalitetssikret og oppdateres. *Dette bør utvikles i et eget prosjekt.*
- Gjøre kundereiseanalyse på spesielt attraktive turmål?
- Utvikle eget prosjekt «Besøksforvaltning Henningsvær» - arb.tittel «Henningsvær - godt å bo, godt å besøke» , f.eks. arrangere «Krasjkurs» besøksforvaltning (utviklet a pilotprosjekt besøksforvaltning) for aktuelle enheter i administrasjon og frivillige. Også vurdere om noen områder bør inkluderes i regional friluftsforskrift.
- Markedsføre kollektivtilbud til tilrettelagte besøksmål i hele kommunen.
- Steg 2 i skolering besøksforvaltning kommune (politisk nivå, administrasjon, frivillig)
- Kunnskapsinnhenting om bevegelsesmønster for besøkende i Lofoten med tanke på å identifisere «flaskehals». (Destinasjon Lofoten)

Vedlegg 1: Matrise kartlegging tur / friluftsområder

Vedlegg 2: Kartlegging universell utforming

Vedlegg 3: Eksempel skiltplan – Svolvær Torg Molo – Djevelporten, Molo og Linken